S M E R N I C A č. 1/2024

upravujúca záväzné postupy pri uplatňovaní zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

1. **Účelom tejto smernice** je pri uplatňovaní zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) definovať práva a povinnosti, zodpovednosť, spôsob kontroly a postupy verejného obstarávateľa pri zadávaní zákaziek na dodanie tovaru, poskytnutie služby a uskutočnenie stavebných prác vo verejnom obstarávaní a pri uzatváraní zmlúv.

2. Postupy a pravidlá verejného obstarávania popísané touto smernicou sú záväzné pre všetkých zamestnancov obce Cerovo (ďalej len „verejný obstarávateľ“).

4. Verejný obstarávateľ zodpovedá za realizáciu verejného obstarávania v súlade s platným zákonom, vyhláškami a na základe Plánu verejného obstarávania na príslušný rozpočtový rok. Verejný obstarávateľ presadzuje pri obstarávaní zákaziek dodržiavanie zákona, dodržiavanie základných princípov verejného obstarávania, ako sú: **rovnaké zaobchádzanie, nediskriminácia hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti, zabezpečuje primeranosť vynaložených nákladov na obstaranie predmetu zákazky.**

5. Verejný obstarávateľ **v oblasti verejného obstarávania spolupracuje** s externým poskytovateľom služby, ktorý má oprávnenie poskytovať služby vo verejnom obstarávaní a má dostatočné skúsenosti vo verejnom obstarávaní (ďalej len **„externá spoločnosť“**). Externá spoločnosť pri poskytovaní služieb pre verejného obstarávateľa je povinná dodržiavať interné akty riadenia verejného obstarávateľa a pri svojej činnosti plniť a postupovať v súlade so zákonom.

7. **Vnútornú kontrolu** dodržiavania zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a tejto smernice vykonáva príslušný kontrolný orgán – kontrolór.

Článok 2

Vymedzenie základných pojmov v súlade so zákonom

1. **Verejným obstarávaním** sú pravidlá a postupy podľa zákona, ktorými sa zadávajú zákazky, koncesie a súťaže návrhov.

2. **Plán verejného obstarávania** na kalendárny rok je základným dokumentom verejného obstarávania. Plán verejného obstarávania je plánovací dokument na koordináciu verejného obstarávania, ktorý obsahuje súhrn tovarov, služieb a stavebných prác obstarávaných v príslušnom rozpočtovom roku alebo počas platnosti zmluvy. Určuje jednotlivé zákazky, množstvá a predpokladané hodnoty zákaziek, určuje postupy, metódy a lehoty na prípravu a realizáciu verejného obstarávania, typy zmlúv, ich platnosť a lehoty plnenia v nadväznosti na prioritu verejného obstarávania.

3. **Predpokladaná hodnota zákazky** (ďalej len „PHZ“) **sa určuje** ako cena bez dane z pridanej hodnoty s cieľom ustanovenia postupu verejného obstarávania podľa finančných limitov. Verejný obstarávateľ určí predpokladanú hodnotu zákazky na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Ak nemá verejný obstarávateľ tieto údaje k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu na základe údajov získaných prieskumom trhu s požadovaným plnením, prípravnou trhovou konzultáciou, použitím systému sledovania vývoja cien podľa ust. § 13 ods. 2 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom. Predpokladaná hodnota zákazky je platná v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenia použitého ako výzva na súťaž na uverejnenie; ak sa uverejnenie takého oznámenia nevyžaduje, predpokladaná hodnota je platná v čase začatia postupu zadávania zákazky. Do PHZ je verejný obstarávateľ povinný zahrnúť aj hodnotu opakovaných plnení, ak sa plánujú zabezpečiť, všetky formy opcií a všetky obnovenia zákazky, ceny a odmeny, ktoré sa poskytnú uchádzačom alebo účastníkom súťaže návrhov, predpokladanú hodnotu tovaru alebo služieb, ktoré verejný obstarávateľ poskytne dodávateľovi v súvislosti so zákazkou na uskutočnenie stavebných prác, ak sú potrebné na uskutočnenie stavebných prác.

4. Dokument so stanovenou PHZ je povinnou súčasťou dokumentácie z verejného obstarávania.

5. Zákon stanovuje v súvislosti so stanovením PHZ taktiež **zákaz rozdeliť zákazku**, teda stanoviť jej predpokladanú hodnotu tak, aby sa vôbec neaplikoval zákon, resp. pravidlá a postupy ním stanovené alebo aby sa použili nižšie finančné limity a menej prísne postupy zadávania zákazky. **Účelové rozdelenie zákazky predstavuje jedno z najzávažnejších**

porušení zákona, keďže pri nižšej predpokladanej hodnote zákazky je predpoklad, že sa o publikácii zákazky dozvie užší okruh hospodárskych subjektov, čo môže v konečnom dôsledku nepriaznivo pôsobiť na hospodársku súťaž.

Posúdenie, či ide o nedovolené rozdelenie zákazky, je potrebné odvodzovať od konkrétnych okolností uvádzaného prípadu, pričom sa zohľadňuje najmä časová, miestna a vecná (funkčná) súvislosť jednotlivých zákaziek. Časová súvislosť znamená najmä rovnaké, prípadne časovo blízke obdobie vyhlásenia, resp. uskutočnenia zadávania zákaziek a uzavretia zmlúv či rovnakú, alebo podobnú lehotu plnenia zákazky. Miestna súvislosť znamená najmä miesto plnenia zákazky. Vecná či funkčná súvislosť spočíva predovšetkým v posúdení skutočnosti, či predmetom zákaziek je plnenie rovnakého či podobného charakteru, ktoré je charakteristické pre zadávanie jednej zákazky ako celku, v ktorej podľa konkrétnych možností trhu a so zachovaním princípov zadávania zákaziek sa môže verejný obstarávateľ rozhodnúť obstarávať podobné zákazky v jednej zákazke rozdelenej na samostatné časti, pričom umožní predkladať ponuky na jednu alebo viacero z týchto častí.

6. Základnou a povinnou obsahovou náležitosťou súťažných podkladov je **opis predmetu zákazky**, ktorý musí byť opísaný jednoznačne, úplne a nestranne na základe technických požiadaviek. Nedostatočne, neúplne a nepresne opísaný predmet zákazky má vplyv na kvalitu predkladaných ponúk, spôsob tvorby ceny a v neposlednom rade aj na samotné plnenie na základe zmluvy uzavretej v rámci procesu verejného obstarávania.

7. **Zákazka** – pojem zákazka je jeden z kľúčových pojmov verejného obstarávania. Zákazka je odplatná zmluva uzavretá medzi jedným alebo viacerými verejnými obstarávateľmi na jednej strane a jedným alebo viacerými úspešnými uchádzačmi na strane druhej, ktorej predmetom je dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby.

a) **Zákazka na dodanie tovaru** je zákazka, ktorej predmetom je kúpa, lízing, kúpa tovaru na splátky alebo prenájom tovaru s možnosťou odkúpenia alebo bez možnosti odkúpenia; môže zahŕňať aj činnosti spojené s umiestnením a montážou tovaru.

b) **Za zákazku na uskutočnenie stavebných prác** sa považuje zákazka, ktorej predmetom je:

- uskutočnenie stavebných prác alebo vypracovanie projektovej dokumentácie a uskutočnenie stavebných prác súvisiacich s niektorou z činností uvedených v oddiele 45 slovníka obstarávania,
- uskutočnenie stavby alebo vypracovanie projektovej dokumentácie a uskutočnenie stavby alebo
- uskutočnenie stavby akýmkoľvek spôsobom podľa požiadaviek, ktoré určil verejný obstarávateľ, ktorý má rozhodujúci vplyv na druh stavby alebo projekt stavby.

c) **Zákazka na poskytnutie služby** je zákazka, ktorej predmetom je poskytnutie služby, okrem zákazky uvedenej v písm. a) a písm. b) tohto bodu 7 smernice.

d) **Civilná zákazka** je zákazka na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác alebo na poskytnutie služby, ktorá nie je zákazkou v oblasti obrany a bezpečnosti. Zákazka je **nadlimitná alebo podlimitná podľa § 5 ods. 1 ZVO**, a to v závislosti od jej predpokladanej hodnoty.

9. **Rámcová dohoda je** písomná dohoda medzi jedným alebo viacerými verejnými obstarávateľmi alebo jedným alebo viacerými obstarávateľmi na jednej strane a jedným alebo viacerými uchádzačmi na strane druhej; rámcová dohoda určuje podmienky zadávania zákaziek počas jej platnosti, najmä, čo sa týka ceny, a ak je to možné, aj predpokladaného množstva predmetu zákazky. Rámcovú dohodu možno uzavrieť najviac na štyri roky okrem výnimočných prípadov odôvodnených predmetom rámcovej dohody. Rámcová dohoda sa končí uplynutím času alebo za podmienok uvedených v rámcovej dohode. Uzavretie rámcovej dohody nesmie brániť hospodárskej súťaži. Pri uzatváraní rámcovej dohody zvyčajne nie je známy presný rozsah zákaziek, ktoré sa budú na jej základe zadávať (na obstaranie takéhoto typu zákaziek je rámcová dohoda určená) – rámcová dohoda stanovuje, ak je to možné, predpokladané množstvo predmetu zákazky, avšak na proces jej uzatvárania sa vzťahujú tie isté pravidlá ako na zákazky s presne definovaným obsahom aj rozsahom. Zákazky na základe rámcovej dohody **je možné zadať počas trvania rámcovej dohody,** pričom trvanie zákaziek zadaných na základe rámcovej dohody **môže presiahnuť trvanie rámcovej dohody.** Zákazky zadávané na základe rámcovej dohody, ktorých trvanie presiahne trvanie rámcovej dohody, **možno zadať na obdobie, ktoré je primerané, a to najmä s ohľadom na dĺžku trvania obdobných zákaziek zadávaných na základe tej istej rámcovej dohody.**

Uzavretie zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy: Verejný obstarávateľ nesmie uzavrieť zmluvu alebo rámcovú dohodu s (i) uchádzačom alebo uchádzačmi, ktorí majú povinnosť **zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora** a nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora alebo (ii) ktorých subdodávatelia alebo subdodávatelia podľa osobitného predpisu majú povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora a nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora; (iii) uchádzačom, ktorý má povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora a ktorého konečným užívateľom výhod zapísaným v registri partnerov verejného sektora je prezident SR, člen vlády SR, vedúci ústredného orgánu štátnej správy, ktorý nie je členom vlády, vedúci orgánu štátnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou, sudca Ústavného súdu SR alebo sudca, generálny prokurátor SR, špeciálny prokurátor alebo prokurátor, verejný ochranca práv, predseda a podpredseda NKÚ,

štátny tajomník, generálny tajomník služobného úradu, prednosta okresného úradu, primátor hlavného mesta SR Bratislavy, primátor krajského mesta alebo primátor okresného mesta, predseda VÚC; (iv) uchádzačom, ktorého subdodávateľ alebo subdodávateľ podľa osobitného predpisu, ktorí majú povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora, majú v registri partnerov verejného sektora zapísaného konečného užívateľa výhod, ktorým je osoba podľa predchádzajúceho bodu (§ 11 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní). Verejný obstarávateľ má povinnosť kontrolovať, či má dodávateľ zápis v uvedenom registri.

10. **Zmena zmluvy, rámcovej dohody počas ich trvania.** Zmluvu, rámcovú dohodu alebo koncesnú zmluvu možno zmeniť počas jej trvania bez nového verejného obstarávania, ak sú splnené podmienky podľa ust. § 18 zákona.

11. Pojmy zhotoviteľ, dodávateľ a poskytovateľ služieb je možné zahrnúť pod jednotný pojem **hospodársky subjekt**. Hospodársky subjekt, ktorý predloží ponuku, sa na účely zákona označuje ako **uchádzač**. Hospodársky subjekt, ktorý má záujem o účasť vo verejnom obstarávaní, sa na účely zákona označuje ako **záujemca**.

12. **Evidencia referencií** je informačný systém verejnej správy, ktorého správcom je Úrad pre verejné obstarávanie a v ktorom sa vedú referencie od verejných obstarávateľov. **Referenciou** na účely zákona je **elektronický dokument** obsahujúci potvrdenie o dodaní tovaru, uskutočnení stavebných prác alebo poskytnutí služby.

Verejný obstarávateľ je **povinný vyhotoviť referenciu do:**

a. **30 dní odo dňa skončenia plnenia podľa zmluvy alebo koncesnej zmluvy alebo jej časti, ktorá spĺňa požiadavku funkčného celku,**

b. **do 10 dní od doručenia žiadosti dodávateľa o vyhotovenie referencie, ak:**

1. ide o zákazku, na ktorú sa nevzťahuje zákon alebo
2. ide o opakované plnenie a ak nebola vyhotovená referencia podľa písmena a).

13. **Elektronická platforma** je informačný systém verejnej správy, ktorý slúži na zabezpečenie zadávania zákazky na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác a na poskytnutie služieb, na evidenciu týchto zákaziek, ako aj na zabezpečenie s tým súvisiacich činností. Správcom elektronickej platformy je Úrad vlády SR. (*pozn. Od 1.1.2025 bude v súlade s § 13 zákona správcom elektronickej platformy Úrad podpredsedu vlády SR pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku.)*

Bežne dostupnými tovarmi, stavebnými prácami alebo službami na trhu sú tovary, stavebné práce a služby, ktoré:

i. sú ponúkané v podobe, v ktorej sú bez väčších úprav ich vlastností alebo prvkov aj dodané, uskutočnené alebo poskytnuté a zároveň

ii. sú spravidla v podobe, v akej sú dodávané, uskutočňované alebo poskytované pre verejného obstarávateľa, dodávané alebo poskytované aj pre spotrebiteľov a iné osoby na trhu.

14. Na vyhodnotenie ponúk vo verejnom obstarávaní je potrebné **stanoviť objektívne kritériá na ich vyhodnotenie, ktoré súvisia s predmetom zákazky.** Musia byť vždy určené jednoznačne, jednoznačne musí byť uvedený obsah určeného kritéria, aby bolo zabezpečené, že v rámci predložených ponúk budú tieto kritériá porovnateľné, a teda aj vyhodnotiteľné.

Jednotlivé kritériá na vyhodnotenie ponúk:

1. najlepší pomer ceny a kvality,
2. náklady použitím prístupu nákladovej efektívnosti, najmä náklady počas životného cyklu alebo
3. najnižšia cena.

15. **Zrušenie verejného obstarávania:**

Verejný obstarávateľ **zruší** verejné obstarávanie alebo jeho časť, ak:

- ani jeden uchádzač alebo záujemca nesplnil podmienky účasti vo verejnom obstarávaní a uchádzač alebo záujemca neuplatnil námietky v lehote podľa zákona,
- nedostal ani jednu ponuku,
- ani jedna z predložených ponúk nezodpovedá požiadavkám určeným podľa § 42 zákona a uchádzač nepodal námietky v lehote podľa zákona,
- jeho zrušenie nariadil Úrad pre verejné obstarávanie.

Verejný obstarávateľ **môže** zrušiť verejné obstarávanie alebo jeho časť, ak:

- sa zmenili okolnosti, za ktorých sa vyhlásilo verejné obstarávanie,
- v priebehu postupu verejného obstarávania sa vyskytli dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno od verejného obstarávateľa požadovať, aby vo verejnom obstarávaní pokračoval, najmä, ak sa zistilo porušenie tohto zákona, ktoré má alebo by mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania,
- neboli predložené viac ako dve ponuky,
- navrhované ceny v predložených ponukách sú vyššie ako predpokladaná hodnota.

16. **Definícia konfliktu záujmov:** pojem konflikt záujmov zahŕňa najmä situáciu, ak zainteresovaná osoba, ktorá môže ovplyvniť výsledok alebo priebeh verejného obstarávania, má priamy alebo nepriamy finančný záujem, ekonomický záujem alebo iný osobný záujem, ktorý možno považovať za ohrozenie jej nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním. Verejný obstarávateľ v rámci interných aktov riadenia prijal opatrenia na predchádzanie konfliktu záujmov, prijal také primerané a účinné opatrenia, ktoré identifikujú konflikt záujmov a následne pri identifikácii konfliktu záujmov uskutoční nápravu. Verejný obstarávateľ nastavil mechanizmus predchádzania konfliktu záujmov, ktorý obsahuje pravidlá a postupy pre osoby zainteresované vo verejnom obstarávaní s cieľom zamedziť prípadnému vzniku konfliktu záujmov a jeho bezprostrednej identifikácii v tejto Smernici.

17. Zainteresovanou sa rozumie najmä osoba uvedená v § 23 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní.

Článok 3

Finančné limity vo verejnom obstarávaní

1. **Nadlimitnou zákazkou** v súlade s § 5 ods. 2 zákona je zákazka, ktorej predpokladaná hodnota sa **rovná alebo je vyššia** ako finančný limit ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydáva Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“).

2. **Podlimitná civilná zákazka** zadávaná verejným obstarávateľom je zákazka, ktorej predpokladaná hodnota **je nižšia** ako finančný limit podľa odseku 1 tohto článku a zároveň je **rovnaká alebo vyššia ako:**

a. 300 000 eur, ak ide o zákazku na dodanie tovaru a zákazku na poskytnutie služby,

b. 800 000 eur, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

Článok 4

Zadávanie nadlimitných zákaziek

1. Verejný obstarávateľ v procese verejného obstarávania pri obstarávaní nadlimitných zákaziek **plní všetky pravidlá a postupy podľa zákona,** ktorými sa zadávajú nadlimitné zákazky na dodanie tovaru, zákazky na uskutočnenie stavebných prác, zákazky na poskytnutie služieb, koncesií a súťaže návrhov.

2. Povinnosť aplikovať pravidlá a postupy podľa zákona sa vzťahuje na zadávanie nadlimitných zákaziek, na ktoré budú vynakladané finančné prostriedky bez ohľadu na ich zdroj (či pôjde o

vlastné zdroje, prostriedky zo štátneho rozpočtu, prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ a pod.).

Článok 5

Zadávanie podlimitných zákaziek

1. **Pri podlimitných zákazkách verejný obstarávateľ postupuje** tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli hospodárne. Verejný obstarávateľ zverejní v profile správu podľa § 24 ods. 3 zákona do desiatich pracovných dní odo dňa zverejnenia zmluvy v Centrálnom registri zmlúv alebo odo dňa vystavenia objednávky.

2. Pri zadávaní podlimitných zákaziek podľa § 108 zákona verejný obstarávateľ na účel zadania podlimitnej zákazky vyzve na predloženie ponuky aspoň tri hospodárske subjekty na to určenou funkcionalitou elektronickej platformy. Verejný obstarávateľ zašle vybraným záujemcom výzvu na predloženie ponuky obsahujúcu opis predmetu zákazky. Výzva sa zasiela prostredníctvom informačného systému pre verejné obstarávanie – IS EVO tým hospodárskym subjektom, ktoré dodávajú tovar, poskytujú služby alebo uskutočňujú stavebné práce, ktoré sú predmetom obstarávania a ktoré nemajú uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní potvrdený konečným rozhodnutím v Slovenskej republike a v štáte sídla, miesta podnikania alebo obvyklého pobytu. Okrem toho nesmie pri hospodárskom subjekte existovať dôvod na vylúčenie kvôli existencii konfliktu záujmov.

   Špecialista pre VO nesmie osloviť hospodársky subjekt, ktorého konečným užívateľom výhod je verejný funkcionár podľa § 11 ods.1 písm. c) ZVO. Úspešného uchádzača osloví verejný obstarávateľ s požiadavkou na uzatvorenie zmluvy a dodanie tovarov, služieb alebo stavebných prác v súlade s realizovaným verejným obstarávaním. O výbere zmluvného partnera v zmysle postupu podľa § 108 zákona je povinný viesť špecialista pre VO dokumentáciu.

3. Namiesto tohto postupu môže verejný obstarávateľ dobrovoľne postupovať podľa § 110 zákona.

4. Pre zadávanie podlimitnej zákazky na dodanie tvarov alebo poskytnutie služieb bežne dostupných na trhu môže verejný obstarávateľ použiť na to určenú funkcionalitu elektronickej platformy podľa § 109 zákona. Pri použití postupu podľa § 109 zákona

nie je možné zadať koncesiu a rámcovú dohodu je možné uzavrieť najviac na 12 mesiacov.

5. Bližšie pravidlá postupu pri zadávaní podlimitnej zákazky sú uvedené v § 108 až § 113 zákona.

Článok 6

Zákazky malého rozsahu

1. Zákazka malého rozsahu je zákazka, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 50 000 eur bez DPH v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na obdobie dlhšie ako jeden kalendárny rok.
2. Na zákazku malého rozsahu podľa bodu 1 tohto článku sa neaplikujú postupy verejného obstarávania. Verejný obstarávateľ však postupuje tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli hospodárne. V prípade, ak predpokladaná hodnota zákazky bude rovná alebo vyššia ako 15 000 eur a nižšia ako 50 000 eur bez DPH v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na obdobie dlhšie ako jeden kalendárny rok, verejný obstarávateľ rozhodol, že bude vykonávať overenie hospodárnosti zadávania zákazky prieskumom trhu, a to:
   a. z verejných informácií dostupných na internete (katalógy, cenníky, uzatvorené zverejnené zmluvy s relevantným predmetom plnenia),
   b. iným vhodným spôsobom, ktorého výsledkom bude jednoznačne preukázaná hospodárnosť zákazky.
3. Verejný obstarávateľ je povinný uchovávať dokumentáciu preukazujúcu overenie hospodárnosti podľa tejto smernice pod dobu 2. rokov.
4. Postup podľa bodu 2 tohto článku sa nevzťahuje na zákazku malého rozsahu, ktorej predmetom je uskutočnenie prác pre verejného obstarávateľa, ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik
5. Štatutárny orgán verejného obstarávateľa môže určiť, že postup podľa tohto článku sa použije aj na zákazky v predpokladanej hodnote nižšej, ako je uvedená v bode 2 tohto článku.

Článok 7

Opatrenia na účinné predchádzanie konfliktom záujmov vo verejnom obstarávaní

1. Verejný obstarávateľ je povinný zabezpečiť, aby vo verejnom obstarávaní nedošlo ku konfliktu záujmov s cieľom zabrániť narušeniam postupov verejného obstarávania, jeho

transparentnosti a férovosti. **Činnosť verejného obstarávateľa musí zahŕňať postupy na identifikáciu konfliktov záujmov, predchádzanie týmto konfliktom a ich nápravu. Na tento účel legislatíva poskytuje definíciu pojmov „konflikt záujmov“ a „zainteresovaná osoba“.**

2. Konflikt záujmov vo verejnom obstarávaní upravuje najmä § 23 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). **Konflikt záujmov vzniká, keď zainteresovaná osoba dostane príležitosť uprednostniť svoje súkromné záujmy pred svojimi služobnými povinnosťami.** Konflikt záujmov v postupe verejného obstarávania, ktorý sa nerieši primeraným spôsobom, má vplyv na zákonnosť postupov. Vedie k porušovaniu zásad transparentnosti, rovnakého zaobchádzania a/alebo nediskriminácie, ktoré sa musia pri verejnej zákazke dodržiavať.

3. **Zainteresovanou osobou je najmä:**

a. zamestnanec verejného obstarávateľa, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania, alebo iná osoba, ktorá poskytuje verejnému obstarávateľovi podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania, alebo

b. osoba s rozhodovacími právomocami verejného obstarávateľa, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.

4. **V zmysle zákonnej definície podľa § 23 ods. 2 zákona konflikt záujmov zahŕňa najmä situáciu, ak zainteresovaná osoba, ktorá môže ovplyvniť výsledok alebo priebeh verejného obstarávania, má priamy alebo nepriamy finančný záujem, ekonomický záujem alebo iný osobný záujem, ktorý možno považovať za ohrozenie jej nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním.**

5. **Povinnosti zainteresovanej osoby vo vzťahu ku konfliktu záujmov**

Bezodkladne po tom, ako sa o konflikte záujmov dozvie, je zainteresovaná osoba povinná oznámiť verejnému obstarávateľovi akýkoľvek konflikt záujmov vo vzťahu k:

1. hospodárskemu subjektu, ktorý sa zúčastňuje prípravných trhových konzultácií,
2. záujemcovi,
3. uchádzačovi,
4. účastníkovi,

5. dodávateľovi.

6. **Povinnosti verejného obstarávateľa vo vzťahu ku konfliktu záujmov**

- Verejný obstarávateľ musí zabezpečiť, aby vo verejnom obstarávaní nedošlo ku konfliktu záujmov s cieľom zabrániť narušeniam postupov verejného obstarávania, jeho transparentnosti a férovosti.
- Verejný obstarávateľ sa musí zaoberať možným konfliktom záujmov počas celého procesu verejného obstarávania.
- Verejný obstarávateľ musí predchádzať, identifikovať a zabrániť konfliktu záujmov.
- Verejný obstarávateľ musí prijať primerané opatrenia a vykonať nápravu, ak sa zistí konflikt záujmov. Takýmito opatreniami sú najmä vylúčenie zainteresovanej osoby z procesu prípravy alebo realizácie verejného obstarávania alebo úprava jej povinností a zodpovednosti s cieľom zabrániť pretrvávaniu konfliktu záujmov.
- V súlade s princípom transparentnosti je verejný obstarávateľ povinný všetky úkony v rámci predchádzania konfliktu záujmov, identifikácie konfliktu záujmov a stanovenia účinných opatrení preskúmateľným spôsobom zaznamenať v dokumentácii z verejného obstarávania (napr. v zápisnici z vyhodnotenia splnenia podmienok účasti, v zápisnici z vyhodnotenia ponúk).
- Zákon podľa § 24 ods. 2 ukladá verejnému obstarávateľovi vypracovať písomnú správu o každej zákazke, rámcovej dohode, koncesii, súťaži návrhov a o každom zriadení dynamického nákupného systému. Táto správa (okrem iného) obsahuje aj zistený konflikt záujmov a následne prijaté opatrenia.

5.1 Ak konflikt záujmov nemožno odstrániť prijatím účinných opatrení na strane verejného obstarávateľa, zistený konflikt záujmov je zákonným dôvodom na vylúčenie uchádzača alebo záujemcu z verejného obstarávania podľa § 40 ods. 6 písm. f).

5.2 Verejný obstarávateľ zabezpečí, aby sa viedli záznamy o všetkých vzniknutých konfliktoch s cieľom dosvedčiť, akým spôsobom a akými vhodnými opatreniami sa riešili. Vedenie záznamov umožní vytvoriť referenčný bod pre budúce konflikty.

5.3 Záznamy by mali obsahovať odkaz na sankcie vyplývajúce z nelegálnych konfliktov záujmov. Sankcie musia byť primerané a musia odrádzať od porušovania pravidiel.

6. Vyhlásenie o neprítomnosti konfliktu záujmov

6.1 **V každom verejnom obstarávaní je potrebné ustáliť konečnú množinu osôb,** ktoré sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na verejnom obstarávaní (napr. osoby pripravujúce opis predmetu zákazky, osoby, ktoré sa zaoberajú stanovením predpokladanej hodnoty zákazky, finančným rozpočtom, ktorý má byť použitý na predmet zákazky, podmienkami účasti, kritériami na vyhodnotenie ponúk vrátane pravidiel ich uplatnenia, zmluvnými podmienkami, vysvetľovaním podkladov, prípravou elektronickej aukcie alebo nastavením softvéru, ktorý bude použitý na realizáciu verejného obstarávania, preberaním ponúk alebo žiadostí o účasť, doručovaním písomností a pod.).

6.2 Verejný obstarávateľ **dôrazne žiada zamestnanca/experta zodpovedného za verejné obstarávanie,** aby od osôb zapojených do niektorej etapy postupov verejného obstarávania požadoval podpísanie vyhlásenia o neprítomnosti konfliktu záujmov hneď po zapojení sa do postupu obstarávania. Táto povinnosť sa musí splniť bezodkladne na ochranu postupu obstarávania a samotnej osoby.

6.3 Každá osoba zapojená do niektorej etapy postupov verejného obstarávania (príprava, vypracovanie, vykonávanie alebo ukončenie) **by mala vyhlásenie podpísať a odovzdať ho zamestnancovi/expertovi zodpovednému za verejné obstarávanie.**

8.4 Táto povinnosť by sa mala týkať aspoň týchto osôb:

- verejný obstarávateľ (štatutárny orgán) a každý, komu delegoval svoje povinnosti,
- členovia správnej rady, členovia mestského a obecného zastupiteľstva,
- zamestnanci prispievajúci k príprave/návrhu súťažných podkladov,
- členovia komisie pre vyhodnotenie ponúk,
- experti vykonávajúci akúkoľvek úlohu súvisiacu s prípravou súťažných podkladov a/alebo hodnotením ponúk.

8.5 Zamestnanec/expert zodpovedný za verejné obstarávanie v každej etape postupu verejného obstarávania (príprava, hodnotenie, monitorovanie a ukončenie) je zodpovedný za požiadanie každej osoby, ktorá sa zúčastňuje na postupe verejného obstarávania, o podanie vyhlásenia o neprítomnosti konfliktu záujmov a za zozbieranie týchto vyhlásení.

8.6 Zamestnanec/expert zodpovedný za verejné obstarávanie zabezpečí, aby si osoba dobre uvedomovala potrebu vyhlásiť bezodkladne akúkoľvek zmenu situácie. Vyhlásenie sa môže vypracovať úplne nové alebo pomocou vzoru, a to kedykoľvek, keď je to potrebné.

8.7 Zamestnanec/expert zodpovedný za verejné obstarávanie uchováva a zakladá vyhlásenia o neprítomnosti konfliktu záujmov do každého spisu z verejného obstarávania pre každý postup verejného obstarávania.

7. Uplatňovanie sankcií

7.1 Vznik konfliktu záujmov nie je sám osebe nezákonný. **Je však nelegálne zúčastňovať sa na postupe obstarávania s vedomím konfliktu záujmov.** Preto je potrebné pred prijatím akejkoľvek úlohy súvisiacej s postupom verejného obstarávania oznámiť akýkoľvek potenciálny konflikt záujmov a prijať vhodné preventívne opatrenia.

7.2 V prípade, **ak osoby identifikované v tejto smernici nezverejnenia informáciu o konflikte záujmov alebo nepravdivo vyhlásia informáciu o neprítomnosti konfliktu záujmov,** verejný obstarávateľ musí uplatniť sankcie voči týmto osobám administratívne a/alebo trestne v súlade s príslušnými organizačnými a vnútroštátnymi právnymi predpismi (*sankcie môžu mať podobu písomného oznámenia, upozornenia alebo pokút, či dokonca preloženia na nižšiu pozíciu alebo prepustenia).*

7.3 Verejný obstarávateľ v prípade identifikácie rizika konfliktu záujmov alebo oznámenia/zistenia konfliktu záujmov pred postupom obstarávania alebo v jeho priebehu a v závislosti od toho, či existuje vyhlásenie o neprítomnosti konfliktu záujmov, od povahy konfliktu záujmov a etapy postupu vykoná tieto opatrenia:

- keď je to vhodné, bude diskutovať o skutkových okolnostiach s príslušnou osobou s cieľom vyjasniť situáciu,
- vylúči príslušnú osobu z postupu verejného obstarávania bez ohľadu na to, či ide o zamestnanca alebo externého experta,
- nariadi zmenu v rozdelení úloh a povinností medzi zamestnancami,
- ak to je nevyhnutné, nariadi zrušenie postupu verejného obstarávania.

7.4 **O vylúčení zamestnanca/experta z postupu obstarávania bude verejný obstarávateľ uvažovať nielen v prípade skutočného konfliktu záujmov, ale v každom prípade, ktorý vyvoláva dôvody na pochybnosti o jeho nestrannosti.** V mimoriadne výnimočných prípadoch, ak nebude vylúčenie zamestnanca alebo experta možné z dôvodu nedostatku zdrojov alebo špecializovaných expertov v niektorých oblastiach, verejný obstarávateľ v záujme zabezpečiť úplnú transparentnosť svojho rozhodnutia nastaví presné obmedzenia týkajúce sa vstupov zamestnanca/experta a zabezpečí, aby sa konečné rozhodnutie zakladalo na spravodlivých a transparentných dôkazoch.

7.5 Všetky sankcie prijaté ako reakcia na situáciu konfliktu záujmov v danom verejnom obstarávaní **budú zdokumentované v príslušnom spise k verejnému obstarávaniu.**

Článok 8

Spoločné a záverečné ustanovenia

1. Ak ide o zákazky financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov alebo iných zdrojov finančných prostriedkov Európskej únie, použijú sa pri verejnom obstarávaní aj postupy uvedené v riadiacej dokumentácii, stanovené príslušným riadiacim alebo sprostredkovateľským orgánom.

2. V prípade, ak dôjde k zmenám zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov alebo k nadobudnutiu účinnosti niektorých ustanovení tohto zákona, ktoré by sa týkali postupu verejného obstarávateľa pri obstarávaní predmetu zákazky, ustanovenia tohto zákona majú prednosť pred ustanoveniami tejto smernice.

3. Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov verejného obstarávateľa a po jej vydaní a oboznámení sa s ňou sú povinní ju dodržiavať všetci zamestnanci.

4. Táto smernica nadobúda účinnosť 1. 11. 2024. Neoddeliteľnou súčasťou smernice sú prílohy.

V Cerove dňa 25.10.2024

Mgr. Margita Boďová
Starostka obce

Prílohy:

Príloha č. 1 Výzva na predkladanie ponúk na podlimitnú zákazku
Príloha č. 2 Určenie PHZ
Príloha č. 3 Prieskum trhu pre určenie PHZ
Príloha č. 4 Zápisnica z otvárania a vyhodnotenia ponúk
Príloha č. 5 Oznámenie o výsledku vyhodnotenia úspešnému uchádzačovi
Príloha č. 6 Oznámenie o výsledku vyhodnotenia neúspešnému uchádzačovi
Príloha č. 7 Čestné vyhlásenie o vylúčení konfliktu záujmov v procese VO
Príloha č. 8 Zriadenie komisie pre otváranie ponúk
Príloha č. 9 Čestné vyhlásenie členov komisie